

PROSVETA
GLASNIK SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
GLASNIK SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročniki: Zlatinske drave (Ivan Čigra) \$0.00 na leto, \$2.00 na pol leta; Chicago in Cienro \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta, in se inozemstvo \$0.00.
Naslov na vso, kar ima stik s tem:
"PROSVETA"
3557-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.
"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.
Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$0.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$0.00 per year.
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS
139
Datum v oglasu n. pr. (June 24-1928) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem davcom poteklo naročilo. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne zgine! Hit.

KAJ JE NAMEN DELAVSKE STROKOVNE ORGANIZACIJE.
Člani delavske strokovne organizacije so delavci. To nam pove beseda "delavske" jasno in razumljivo. Namen delavske strokovne organizacije je ustvariti svojim članom človeške življenske razmere. Kajne, to je pravilno. Kaj pa pomenijo besede "ustvariti svojim članom človeške življenske razmere"? Boljše ali višje mezde?
Da, v resnici se delavske strokovne organizacije bojujejo za boljše in višje mezde, ker so povišane in boljše mezde potrebne, da delavci s svojimi družinami žive v razmerah, ki so človeške. Vseeno bi pa bil namen delavskih strokovnih organizacij preozek, ako bi se delavske strokovne organizacije bojevale le za povišanje mezde. Ako se delavske mezde povišujejo, se delavci kolikor toliko znebe morečih skrbi za vsakdanji kruh. Ako delavec prejema dobro mezdo, še ni s tem povedano, da delavec živi v človeških razmerah. Živeti v človeških razmerah pomeni več, kot samo to, da delavec prejema dobro mezdo. Človek lahko živi prav po živalasko, pri tem pa ima jesti več, kot njegovo telo potrebuje. Človek pa vsled svojega višjega in razvitega razuma potrebuje več kot samo hrano. Imeti mora čas, da pohiti v pristo naravo in jo uživa. Negovati mora svoje zdravje, kajti dobro zdravje je tudi potrebno, da človek živi v človeških razmerah. Imeti mora čas, da obišče muzeje in čita dobre knjige. Imeti mora sredstva, da obišče gledališča in posluša godbo mojstevskih skladateljev. Poznati mora politiko in poglobiti se v znanost, da tako obogati svoje znanje.
Za vse te stvari pa ne zadostuje le dobra mezda, ampak zanje je potreben tudi čas. To je vzrok, da se delavske strokovne organizacije bojujejo za skrajšanje delavnika, odkar so bile ustanovljene. Stari delavci se spominjajo, ko je dnevni delavni čas v tovarnah bil dvanajst ur. Velikega boja je bilo treba, da se je delavni čas znižal na deset ur in na osem ur dnevno. Zdaj se pa delavske strokovne organizacije že bojujejo za 40 delavnih ur v tednu in so ponekod s svojo zahtevo prodrele.
Višoka mezda in kratek delavni čas, sta potrebna, da delavec živi v človeških razmerah, v katerih se dobro počuti, in da se dviga iz človeških nižin vedno višje in višje k pravi kulturi, da postane res človek, kateremu je delo veselje in ne življenska butara, ki ga tlači nazaj v nižine.
Za to pa delavske strokovne organizacije niso le navadni stroj za doseganje boljše mezde. Delavcem ne koristi veliko samo boljše mezda, ako se hkratu ne zniža tudi delavni čas. Oboje — povišanje mezde in skrajšanje delavnega časa dvigne delavce višje in višje, da se človeška družba dviga iz nižin k višji kulturi, da bodo nekega dne ljudje res ljudje, ko ne bodo več izkoriščali drug drugega, se krali in morili med seboj, ampak bodo tekmovali med sabo le za palmo kulture. Skrajšani delavni čas in boljše mezde ne koristijo delavcem veliko, ako obogate svoje znanje in spopolnijo svojo izobrazbo in se tako dvignejo na najvišjo izobraževalno stopnjo. Ako se delavci ne uče spoznavati resnice, ne bogate svojega znanja in ne skušajo v izobrazbi tekmovali z zagovorniki in predstavniki lastujočega razreda, tedaj jih tudi boljše mezde in skrajšanje delavnega časa ne privedeta na cilj. S trmoglavostjo in ohranitvijo starih navad in šeg se ne doseže socialistična človeška družba.
Za doseganje socialistične človeške družbe ne zadostuje le volja v srcu, ampak treba je več. Da se doseže socialistična človeška družba, mora biti delavstvo prežeto z jasnim znanjem o cilju in vrh tega mora biti njegovo znanje še splošno in obsežno. Za to pa mora boljše mezde in skrajšani delavni čas porabiti za obogatitje svojega znanja in razširjenje svoje izobrazbe. Delavstvo bo doseglo socialistično človeško družbo, ako bo razumelo življenje na tem svetu in postane vladar nad tem življenjem.
Delavska strokovna organizacija je torej sredstvo za razširjenje prave ljudske kulture. Na to naj strokovno organizirani delavci nikdar ne pozabijo. Zato naj delavci ostanejo svesti svojim strokovnim organizacijam,

tovariše v strokovni organizaciji in zunaj nje, ako še niso zapodali te resnice, naj jo pa uče spoznavati, da jo bodo tako razumeli, kakor se mora razumeti, da se delavci osvobodijo kapitalistične mezdne sužnosti.
Delavci, ne strmite, kadar ste poraženi, in ne dajte se zavesti od nobene zmage, ampak vaš cilj mora biti vedno naprej in naprej, aho hočete končno zmagati in tako uresničiti Marksove besede, da mora biti osvoboditev delavskega razreda izpod kapitalistične sužnosti delo delavcev samih.

VESTI IZ NASELBIN

Delavci, organizirajmo se!
San Francisco, Cal. — "Oh, kako čas beži, kakor blisk hiti mimo nas!" — pravimo včasih. Ali čas stoji na enem mestu, kakor je stal že milijone let. Solnce stoji zmerom na enem in istem mestu, zemlja pa se vedno vrti okoli njega, zmerom po enilisti poti, že milijone in milijone let. Torej, kaj beži?
Vsi človeškega življenja prvi napredek je neznanstvo hitrice, kakor goraki hudournik po svoji padajoči strugi. In ta val človeškega življenja hiti naprej do neznanih krajev in mej. Danes, ko je med nami stotine in stotine znanstvenikov in učenjakov, ni mogoče niti še eden izračunati, kje je konec velikanse mase človeštva. Življenje posameznika človeka je zelo kratko v primeru vesoljstva. Eni padajo, na njihovo mesto pa vstajajo drugi. Po dolgih letih se je človek civiliziral in uravnal strugo, po kateri se danes vaje valovi človeškega življenja. In v tej silni gneči in nervoznosti se je nekaterim posrečilo splezati na ramena drugega, da si s tem olajšajo svojo pot v življenje, ne glede na širve bratov, ki omagujejo in padajo pod bremenom njihove teže. — Srca teh jahalcev pa postajajo z vsakim dnem krutajša in njihov glavni cilj je, da zberejo čim večje število takih brezpravnih okoli sebe in da jih uklonijo pod svoj jarem, da napravijo iz njih takozvane moderne sužnje.
Človeški ženi je izumil brez števil modernih strojev, s katerimi si je olajšalo človeštvo svoje težko in naporno delo. Ali kdo ima korist od vseh teh pripomočkov? V največ slučajih niti oni ne, ki je delal vse svoje življenje na tem.
Koristi od tega ima le mogočni kapitalizem, ki se je skopal proletarijatu za vrst in v katerega je globoko zasidil svoje krepilje. Uboga delavska para se otreša na vse mogoče načine, da bi se iznebila tega zajedalca, ki izsesava ubogemu proletarijatu kri. — Ali do danes je bil vsak trud zaman, kajti trojce, ki jih mi s hlapčevsko udanostjo nosimo na svojih telesih, nas vselej prehitijo, pri vsaki najmanjši akciji. Ko tako brezskrbno jahajo na naših izmučenih ramenih, imajo dovolj časa za študiranje, kako bi nahujskali brata proti bratu, da se potem medseboj tepejo in sovražijo ter prelivajo nedolžno kri in to samo zato, da delavstvo pozabi na svojega pravega sovražnika, — kapitalizem.
Ko so pred 152 leti odpovedali voditelji ameriških kolonistov svojo udanost angleškemu kralju ter proglasili neodvisnost Združenih držav, se je ljudstvo veselilo zlate svobode in v velikim veseljem jo je pozdravljalo. Očete že dežele so bili za ono dobo zelo revolucionarni ter so vpisali v ameriško ustavo razne točke, ki bi nam še danes zelo koristile, ako bi jih ameriško delavstvo razumevalo in znalo uporabiti. Toda ameriško delavstvo spi še stoletja in baš to je izrabilo kapitalizem, da je zaslužil mezdno delavstvo in kmete. Vse se klanja zlatemu teletu ter dela zanj in Wall Street dikira Washingtonu, ki se mu ponižno klanja ter dela za njegove nikoli polne šepce. In kakaj vse to? — Zato, ker so vsi izvoljeni po milosti Wall Streeta, ker ljudstvo ne zna misliti in nima toliko poguma, da bi si otrgalo mrežo izpred svojih oči ter spregledalo.

zmaga osei ali slon, oba sta njegova zvesta služabnika. Boj je tukaj in čas je, da se delavstvo vzdrmi.
Slovenci bodimo med prvimi, ki so se odzvali klicu modernih sužnje, zberimo skupaj svoje prijatelje in znance in jih povabimo na sestanek. In čim večje bo naše število, tem lažje nam bo pronašli, kje dobiti zdravila za našo tako skelečo rano. Strni-mo svoje sile ter organizirajmo klub, katerega priključimo Soc. stranki in dajmo ji s tem novo oporo. To je stranka, od katere more delavstvo v resnici kaj pričakovati v korist delavstva. Socialistična stranka izbira svoje kandidate iz vrst delavstva, kandidata, ki so se borili za svoj obstanek kakor vsak delavec, ki pozna našo bol. Zato je naša dolžnost, da jim pomagamo do zmage, kajti njih zmaga pomeni našo osvoboditev delavstva. Oh, bo rekli kdo od citateljev tega dopisa, kaj bo par Slovencev naredilo? Toda pregovor pravi, da arno do zrna pogaja. Učimo se bomo in svoje tovariše na sejah, da bodo enkrat spoznali samega sebe. Pred nami leži širno polje za setev naših vzvišenih idej. V tovarni, na delu, zunaj na ulici, v javnih prostorih, povsod moramo tolmaiti nauk socializma. In ko bodo spoznali delavci socialistične principe, nam bodo hvaležni, ker smo jih privedli na pot spoznanja.
Ne strašimo se boja in zaprek, ki se nam postavljajo, na pot, temveč korakajmo po začrtani poti s trdno vero v našo zmago. Eden izmed tisoč.

Akronske vesti.

Akron, O. — Tukajšnji Slovenci živimo precej raztreseno po vsem mestu, tako da se človek utruji, predno pride od enega do drugega soseda. Najboljše je, če človek plača sedem centov, pa se pripelje, kamor je namenjen, kajti Akron ni več vas s 40 tisoč prebivalci, kot je bil pred 21 leti ob mojem prihodu sem. Sedaj živi v tem mestu 230,000 prebivalcev, kar je še precej. Dali bo mesto še kaj rastle, je pač odvisno od industrije.
Kakor znano je največja tukajšnja industrija gumijca, ki je tudi največja na svetu. Iz gumijca izdelujejo tu od največjega do najmanjšega komada. Razume se, da je sedaj urejeno delo v tej industriji tako, da stalno zmanjšujejo delavske moči. Stroje uvajajo najmoderneje, pri tem pa rabijo toliko manj delavcev. Stroji povzročajo hitro produkcijo, kar tudi največ šteje za bogatino, ker na ta način imajo tudi velikanse dobičke.
Druge industrije so v mestu manjše. Za gumijce je največja ona, izdelovanje vodnih cev, ter nekaj železarske, ki pa je le lokalnega pomena. Mogoče bo kdo rekel, kako je z delom? Še precej dobro in tudi znoj se dobro, ako človek ima delo. Kdor ga nima, ga težko dobi, posebno če še ni delal v gumijasti industriji. Mora tudi biti od 20 do 30 let star in pa orjak.
Na društvenem polju bi še bilo, toda odkar obstoji društvo št. 170 SNPJ, so bila ustanovljena še druga tri društva in vsako je vzelo po par naših članov od naše številke. Seveda, za to fim ne zamerim, pač pa želim mnogo uspeha v vseh ozirih, posebno pa še angleško govorečemu društvu naše "mladine", ki je začelo lepo napredovati. Le tako naprej, mladi Slovenci! **Vincenc Zore.**

Kogar se tiče.

Manchester Depot, Vt. — Vsem onim, kateri se brigajo, kje je Marko Rupnik, bivač nekda na Lawrenceu, Pa., bodi povedano, da sem še od 5. junija z družino tu v državi Ver-

mont. Preselil sem se sem še predno je gl. porotni odbor izrekel svojo obsodbo. Če kdo misli, da sem kdaj imel namen biti stavkokaz, se moti. Ako bi hotel biti to, bi postal že davno preje, in to v boljsem rovu, kot pa je rov Montour št. 4 na Lawrenceu, Pa.

Marko Rupnik, R. F. D. No. 1, Manchester Depot, Vt.
Opomba uredništva: — Uredništvo želi, da napišete dopis o delovnih razmerah v Vermontu, in če je tam prilika, da še kateri izmed stavkajočih bratov rudarjev tam dobi delo.

Gospodinjaki klub.

La Salle, Ill. — Iz naše naselbine so redki dopisi, četudi je tukaj še precejšnje število Slovencev. Brezdvoma so temu molčanju krive slabe delavske razmere. Kljub slabim razmeram pa vseeno še precej dobro napredujemo. Imamo pet podpornih društev SNPJ.
Po dolgem času smo se tudi žene zedinile in ustanovile gospodinjaki klub in že takoj na seji dne 11. julija se je pokazal pravi uspeh. Nadaljne seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu, in sicer ob 7. zvečer v Slovenskem narodnem domu. Vljudno vabimo vse lasalske Slovenke, da pridno pristopajo k našemu Gospodinjaki klubu in nam tako pomagajo do boljšega uspeha. Priporočamo se vsem podpornim društvom, da se pri vsaki priložnosti poslužijo našega kluba, kajti naš namen je, da delamo skupno za napredek Slovenskega narodnega doma.
Odbor Gospod. kluba: Mary Frko, predsednica, Mary Furar, tajnica, Olga Jenko, blagajnica.

Novice iz domovine

(Izvirno.)

Volilna borba v Zagorju. Volilna borba med posameznimi političnimi strankami postaja v Zagorju vedno ostrejša, kajti že se bliža dan volitev, ki naj odloči, kdo naj gospodari z občinskim denarjem. Politčne meščanske stranke, to sta predvsem liberalna demokratska stranka in stranka slovenskih klerikalcev, z najrazličnejšimi demagogičnimi gesli mamita volilce, ki so v pretežni večini delavci - rudarji, da jih pridobita za svoj "gospodarski" program. Toda izgleda, da delavci ne bodo volili meščanskih strank, temveč da bodo ali sicer na volilce in bodo oddali svoje glasove delavski socialistični stranki. Meščanstvo se je v Zagorju že dovolj diskreditiralo, posebno pa oni meščanski komisariji, ki so gospodarili na občini proti interesom gospodarskih rudarjev. Veliko izgledov na uspehe imajo socialisti, ki s svojim stvarno gospodarsko-komunalnim programom privlačijo še one indiferentne delavce in uradnike, kateri še ne vedo, ali naj bi ali na volilce ali naj bi oddali svoje glasove meščanskim strankam. Precej agitacije so razvili tudi komunisti, vendar pa se upravičeno pričakuje, da ne bodo potegnili za seboj dosti glasov. Zagorski komunisti so se diskreditirali, kar jih je še ostalo, en del pa je moral s truhom za kruhom v najrazličnejše kraje. — Volitve v Zagorju bodo za rudarske revirje v Sloveniji zelo značilne, kajti brez vsakega dvoma je, da bodo te volitve pokazale, v katero smer se je obrnil delavski razred v Sloveniji.

Socialistična stranka v Sloveniji bo izdala letos svoj družinski koledar. Socialisti v Sloveniji prikazujejo vedno bolj svojo aktivnost, ki je delavskemu gibanju v domovini itak tolikanj potrebna. Ta aktivnost pa se ne prezentira samo na gospodarskem zadržnem polju, nego predvsem tudi na političnem in kulturnem polju. Dosedaj je posebno zaostajala strankina socialistična literatura. Razen glasila Delavske Politike, stranka ni izdajala svojih publikacij in brošur, kaj šele beletrističnih publikacij bolj socialne vsebine. Vendar pa že gre tendenca na bolje. Za leto 1929 pravijo, da bodo izdali velik družinski socialističen koledar, ki bo prvi korak k nadaljnjim publikacijam. S tem koledarjem bi stranka po-

kazala, da more biti rentabilna tudi na tem polju. Na eni strani bi s izbrano vsebino nudila svojim članom in naročnikom duševne socialistične naobrazbe, na drugi strani pa bi s čistim dobičkom otvorila tiskovni fond za nove socialistične publikacije. — Tudi o socialističnem koledarju bomo še govorili.

Zadružni dnevi v Sloveniji. Kakor vsako leto, tako tudi letos praznuje delavska Slovenija svoje zadružne praznike z mednarodno gospodarsko organiziranim proletariatom. Slovenija je letos že šestič praznovala Zadružni dan. Zadružna misel v Sloveniji vedno bolj napreduje. K zadružnim gospodarskim organizacijam pristopajo tudi delavske strokovne organizacije, kajti delavstvo vedno bolj spoznava, da je v sožitju dveh takih delavskih organizacij nepremagljiva moč proletarijata. Ni boljše in trdnjše zveze, kakor je medsebojno sodelovanje in podpiranje zadružnih organizacij s strokovnimi organizacijami, kajti vsi skupaj so zmogni — premagati vsak naval meščanstva, vsak napad kapitalističnega razreda, ki ima tendenco gospodarsko in ek-sistenco uničiti napredujoč proletarski pokret. Kakor hitro se bo napravila i v Sloveniji najožja zveza med strokovnimi in zadružnimi organizacijami, bo delavska gibanja lahko zaznamovala največji uspeh in napredek, kajti po tej poti bo lahko delavstvo doseglo tudi politične uspehe in s tem sodočevalo v vsem političnem življenju na Slovenskem. Zato je dolžnost vseh zapovednih proletarcev, da se s sistematično propagando dela v tej smeri za konsolidacijo delavskega gibanja v domovini.

Nova teorija o blaznosti

Istvan Hollos, psihopatolog na Madžarskem, je izdal knjigo "Za rumenimi zidovi", v kateri skuša na nov način razložiti nastanek duševnih bolezni, poka-zati podrobnosti med čustvenim svetom blaznikov in normalnih ljudi ter razbiti v prvi vrsti vse predsodke, ki jih goji javno mnenje napram duševnim bolnikom.
Vsak človek, pravi Hollos, je doživel v svojem življenju neko dobo s čudovitimi vsemožnostmi in halucinacijskimi izpolnitvami vsake želje; dobo mladosti, ko je človek verjel, da je bog, vladar ali junak samo zato, ker je tako mislil. Kdor to sanjjo uresniči, je junak; kdor jo more opisati, je pesnik; a kdor ji znova in dokončno zapade, je — blaznik.
Vsaka duševna bolezen pomeni umik v to dobo, umik pred življenjem, ki mu človek ni več dorasel. Značilno je, kar piše v knjigi: "Zavil sem jadra!" To je zaključek, do katerega pride vsakdo izmed teh nesrečnikov, le da se mu vdajo nekateri z bojem in besnenjem, drugi pa s topostjo. Pobeg iz zunanjega sveta v lastno bistvo se izvrši torej na različen način, a vsi blazniki si ustvarijo po tem pobegu namesto resničnosti nekakšen nadomestni svet iz halucinacij. Pri blaznikih zelo pogosta gesta, da si zakrijejo glavo z odejo, je prispodoba tega pobega. Mnoge individualnosti so bile oskodbane v svojem razvoju že za mlada in siloma poglane v ta nadomestni sanjski svet, zlasti v tem primeru, če odrasli niso hoteli opaziti njih ključne spolnosti in seksualne radovednosti.
Z drugimi besedami bi lahko dejali, da je duševna bolnost vrnitev v pradobo, ko so bili nagoni še vsega močni, ko je človekovega svojemu sovraštvu in svojim poželenjem dajalo pristo pot. Če pomeče blaznik oblčila iz sebe, tedaj je to znak prenagonskega upora proti presilnemu pritisku sedanjega seksualne morale, pradobnega barbarskega revolucija proti oblčilu in družabni laži; pobeg preko vseh družabnih dolžnosti in zapovedi v svobodo pračloveštva. Več odkritost in napram tem pragonom — to je boljše zabrana duševnih bolezni nego hinavščina.
Ne samo posamezniki, tudi množice lahko zapadejo premoči takšnih nagonov. Kaj sta vojna in revolucija drugo, če ne izraz teh masnih psihoz? Bar-

OPAZOVANJA
Zdravje mora biti prvo!
V Londonu se vrši mednarodna konferenca za pobijanje raka. Zdravniki - specialisti vseh dežel razpravljajo o najboljših sredstvih za premaganje te še danes kljubujoče bolezni. Časopisje daje premalo pozornosti tej konferenci, da si je velike važnosti za napredek človeštva, vse-kakor večje važnosti kot razne politične intrige, ki so na dnevnem redu.
Zdravje je prvi pogoj sreče. Človeštvo bo šele tedaj na pravi poti do sreče, kadar premaga vse bolezni in zajame ljudem zdravje. Edino zdrav in pravilno razvit človek more ustvarjati in uživati; edino zdrav in energični ljudje so v stanu reševati svoje življenske in socialne probleme. Zalostna doba, ko je človek v svoji perverzni mentaliteti pasivno prenašal bolezni in nakazoval v si celo sam nalagal razno trpljenje kot "pokoro za greh", je že za nami. Bolezen obožavanja bolezni in ran — najgrša bolezen — polagoma izginja. Pride doba, ko bo vsaka bolezen velika sramota za človeka, ker bo dokaz velike zanikarnosti.
Zapišem še več: Pride doba, ko bo veljal splošen etični princip, da človek, ki si nakopje bolezni, izgubi s tem pravico državljanstva in se sam izključi iz človeške družbe!
Predno more človek premagati bolezen, more poznati njeno bistvo. To je prvi ključ do zmage. V tem smislu deluje zdravil-ska veda in v tem smislu je premagala in zatrla — vsaj v civiliziranih deželah — mnoge kužne bolezni, ki so nekoč grozno morale ljudi. So še nekatere bolezni, ki jih človek ne pozna. Med temi je rak.
Na temelju mnenj, ki se izmenjavajo na londonski konferenci, je rak posledica neke "rastne snovi", ki ne pozna meje, kadar začne rasti. Snov te vrste razvija nove stanice, ki kmalu deformirajo organ in uničijo človeka. Pri eksperimentiranju v Rockefellerjevem inštitutu so proizu-rali umetnega raka v kokiših in rastna gruča je bila večja kot kokiš.
Iz tega sledi, da je rak organična bolezen: abnormalna zrast gotove snovi. Ako se to ugotovi, bo lahko najti zdravilna sredstva. Najboljše sredstvo bo "protirastna snov". Tak snov se vedno pojavlja, kadar se cel-rana na telesu. Snov naredi novo kožo, ki preraste rano, potem pa se proces ustavi.
Glavno je, da medicinska veda spozna bistvo raka in zdravljenje bo potem lahka reč. Naj bo vzrok karkoli, protivzrok se vedno najde, samo če pozna vzrok.
To pravilo velja tudi za socialne bolezni, ki še danes tarejo človeški rod. Nesreča je to toliko večja, ker mora biti bolna množica sam svoj zdravnik — sama je poklicana, da izreže raka iz svojega telesa, a še vedno odlaša in rajše verjame maza-čem, ki se mastno redijo ob socialnem raku.
barski pragonov sovraštva je klica za vojno navdušenje, izrod neovirane togotnosti brez pravnih obveznosti. Tudi tu bo moralo postati človeštvo odkritostnejše v presojevanju ostankov iz barbarskih časov, če si bo hotelo ustvariti kulturo, ki je ne bo ogražalo zopetno zapadanje vaje.
Odkritostnost in razumevanje sta najboljša zdravnik individualnim kakor masnim psihozam. Nasilje, s katerim se blaznost nekoč "kurirali", ne pomaga nič — do tega spoznanja smo že prišli v naših časih. Po-truditi se moramo, da se poglobimo v mišljenje blaznikov, v isto zamegleno otroško dobo človeštva, v katero so se povrnili.
To je v kratkih potezah osnova Hollosove teorije. Nekaj resnice je na nji vsekakor in bo gotovo storila precej dobrega za presojevanje in zdravljenje duševnih bolezni. Njena napaka pa je gotovo ta, da ne upošteva čisto nič organske vzroke teh bolezni in da jih vseh torej tudi razloži ne more.

Agitirajte za "Prosveto"

